

เป้าหมายเหลี่ยมเศรษฐกิจ

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ กัมพูชา - จีน - พม่า - ลาว - เวียดนาม - ไทย หรือ ทบเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation : GMS-EC)

ความเป็นมา

เป็นโครงการที่ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงโดยการศึกษาระยะที่ 1 แก่เศรษฐกิจอนุภูมิภาคพม่าปี 2536 เพื่อกำหนดขอบเขตของโครงการแต่ละสาขาและโครงการความร่วมมือที่มีโอกาสพัฒนา

การศึกษาในระยะที่ 2 ADB ได้ทำการศึกษาแล้วเสร็จและได้จัดประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ 5 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2538 เพื่อรับผลการศึกษาในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการความร่วมมือ ทั้ง 7 สาขา คือ คมนาคมขนส่ง พลังงาน สื่อสารโทรคมนาคม พัฒนาศูนย์บริการมนุษย์ ท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมและการทรัพยากรธรรมชาติและจัดการมลพิษ

ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาในระยะที่ 3 เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงถึงปี 2563 (ค.ศ. 2020)

พื้นที่โครงการ

ประกอบด้วยประเทศกัมพูชา ไทย ลาว เวียดนาม พม่า และจีน (มณฑลยูนนาน) พื้นที่โครงการของไทย ประกอบด้วย

- ภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และตาก

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 จังหวัด ได้แก่ นครพนม เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี อัญญาเจริญ อุบลราชธานี และมุกดาหาร

- ภาคตะวันออก 2 จังหวัด ได้แก่ ปราจีนบุรี และสระแก้ว

กลไกความร่วมมือ

กลไกการดำเนินงานความร่วมมือ ประกอบด้วย การประชุมคณะทำงาน/Forum ในแต่ละสาขา การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และการประชุมระดับรัฐมนตรี

ความท้าทายโครงการ

มีการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสแล้ว 8 ครั้ง ในกำหนดนโยบายและเห็นชอบกรอบแผนงานโครงการความร่วมมือใน 7 สาขา โครงการหลักส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการออกแนวรายละเอียดเพื่อเข้าไปสู่การปฏิบัติ ผลการประชุมสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ครั้งที่ 1 : กุมภาพันธ์ 2536 เห็นชอบผลการศึกษาระยะที่ 1 ตามที่ ADB เสนอ

ครั้งที่ 2 : สิงหาคม 2536 เห็นชอบข้อเสนอทางเทคนิคและแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของ

โครงการตามแผนศึกษาระยะที่ 2

ครั้งที่ 3 : เมษายน 2537 เห็นชอบผลการศึกษาระยะที่ 2 และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยให้ความสำคัญสูงกับโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างน้อย 2 ประเทศในอนุภูมิภาค

ครั้งที่ 4 : กันยายน 2537 เห็นชอบร่างรายงานขั้นสุดท้ายและแจ้งวิธีการดำเนินงานเพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญสูงใน 2 สาขา คือ สาขาคมนาคมขนส่ง และสาขาพลังงาน

ครั้งที่ 5 : พฤศจิกายน 2538 เห็นชอบผลการดำเนินงานของคณะทำงานด้านคมนาคมขนส่ง พลังงาน สื่อสารโทรคมนาคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ครั้งที่ 6 : สิงหาคม 2539 เห็นชอบการดำเนินงานของคณะทำงานรายสาขา กลไกการประสานงาน และขอบเขตการศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือในระยะยาว

ครั้งที่ 7 : เมษายน 2540 เห็นชอบให้จัดทำวิสัยทัศน์ 2020 เน้นการพัฒนา การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนุภูมิภาค

ครั้งที่ 8 : กันยายน 2541 เห็นชอบกรอบกลยุทธ์ความร่วมมือใหม่ภายใต้วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจตามที่ ADB เสนอ ซึ่งเน้นการพัฒนาแบบผสมผสานระหว่างพื้นที่กิจกรรมการพัฒนา และความร่วมมือที่ชัดเจนในลักษณะ Economic Corridor โดยเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ในพื้นที่ Economic Corridor อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

ปรับปรุงกฎระเบียบการผ่านแดนของสินค้าและผู้โดยสารเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

ประสานความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและ ADB อย่างไม่จำกัดรวมทั้งการจัดหาแหล่งเงินทุนจากประเทศที่ 3 เพื่อสนับสนุนแผนงานโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูงที่เกี่ยวพันต่อการค้า การลงทุน สิ่งแวดล้อมศึกษา พลังงาน การพัฒนาตามแนวความคิด Economic Corridor มีลำดับแรก ได้แก่ การพัฒนาทั้งสามแนวตะวันออก-ตะวันออก เชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงใต้-แม่สอด-มุกดาหาร-สระแก้วเขต-คลอง-คานง

ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันว่าความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนเป็นหัวใจประกอบสำคัญต่อการพัฒนาตามแนวความคิด Economic Corridor โดยควรเร่งรัดให้มีการพิจารณาลดข้อจำกัดทางการค้าและอุปสรรคที่มีภาษี (Non-Tariff Barrier) ตลอดจนการอำนวยความสะดวกทางการผ่านแดนของการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร ■